

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-u. 1., hová a hirdetések, előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz fel. Azonkívül az összes hirdetés irodák. Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap d. u. 5 órakor.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 51. szám.

Szombat, március 3.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távlati jelentései. —

***

A háboru mai hírei.

***

Változás a vezérkari főnökségben. — Arz tábornok az új vezérkari főnök. — Az amerikai helyzet. — A németek nyugati önkéntes visszavonulása. — Török hivatalos jelentés.

Változás a vezérkari főnökségben. — Arz tábornok az új vezérkari főnök.

Budapest, márc. 3. A sajtóhadiszállásról jelentik: Királyunk a következő legfelső kéziratot intézte Conrad vezérkari főnökhöz:

— A háboru első fázisában mint a hadseregparancsnok tanácsadója ellenségeink hatalmas tulerejét gyengéiknek világos fölismerésével és sohasem lankadó kezdeményezésével ellensúlyozta. Tiszta ítélőképessége a legsúlyosabb helyzetekből is megtalálta a kivezető utat. A háboru további folyamán céltudatos együtt működésben hűséges szövetségeseinkkel a szükséges haderőket döntő helyen és kellő időben alkalmazta. Valamennyi harctéren a győzelmes hadműveletek alapjait megteremtette és újabban támadt hűségű ellenségeink terveit megghusította. Nekem is mindenkor önzetlen odaadó tanácsadó volt.

Midőn önt most összes fegyveres erőm **vezérkari főnöki állástól fölmentem**, hogy kipróbált erejét más fontos helyen érvényesíthessem, szükségét érzem, hogy látható jelét adjam bizalmamnak és hálás elismerésemnek. Elévülhetetlen érdemeiért katonai Mária Terézia rendem nagykeresztjét adományozom önnek. Lássá különös becsülésemnek megnyilvánulását abban, hogy önnek azon keresztet adom át, amelyet hűséges és vitéz haderőm kérésére ez év január 18-ikán feltűztem és azóta viselem.

Baden, 1917. március 2.

Károly, s. k.

A király második kézírata így szól: Kedves Arz gyalogsági tábornok!

Kinevezem önt összes fegyveres erőm **vezérkarának főnökévé.**

Baden, 1917. március 2.

Károly, s. k.

Az amerikai helyzet.

Budapest, márc. 3. Washingtonból jelenti a Reutter-ügynökség:

A szenátus elfogadott egy javaslatot, amely 150 millió dollárt engedélyezett kiegészítő alapnak, 150 milliót pedig az elnöknek bocsát rendelkezésére hajók építésének gyorsítására, harmincöt milliót buvárhajók számának szaporítására. Ezen engedélyezett hitelek azonnal folyósítandók.

Lodge szenátor felszólalásában azt mondta, hogy a javaslatot sürgősen meg kell szavazni, mert az ország olyan helyzetben van, hogy esetleg a legrövidebb idő alatt meg kell kezdeni a háborút. Végül még egy javaslatot fogadtak el, amely 135 millió hitelt engedélyez Wilsonnak.

Budapest, márc. 3. Genfből sürgönyzik: A Havas-ügynökség jelenti Washingtonból:

Penfield bécsi amerikai nagykövet utasítást kapott, hogy legyen készen, hogy azonnal elutazhassék.

Budapest, márc. 3. Washingtonból jelenti a Reutter-ügynökség:

A képviselőház 403 szavazattal 13 ellenében elfogadott egy javaslatot, amely az elnököt meghatalmazza a kereskedelmi hajók fölfegyverzésére. **Ahhoz azonban nem ad jogot, hogy más eszközöket is használhasson**, amit pedig Wilson különösen kíván.

Budapest, márc. 3. Kopenhágából sürgönyzik:

Mint Washingtonból jelentik, az amerikai hajók fölfegyverzése gyorsan maga után fogja vonni a Németországgal való hadiállapotot.

Németország ajánlata Mexikónak.

Budapest, március 3. Genfből sürgönyzik: Az Associated Presse közli azt a diplomáciai okiratot, amelyet a német kormány Hebkata mexikói német konzulhoz intézett és amelyet az Amerikai kormány kézrekerített. Az Associated Press szerint az irat így hangzik:

Berlin, jan. 19.

A legkíméletlenebb tengeralattjáró harcot akarjuk megkezdenni, de mégis kívánjuk hogy az Unió és Mexikó semleges maradjon. Ha ez nem sikerülne, Mexikónak a következő szövetséget ajánljuk:

Együtt viselünk háborút, együtt kötünk békét. Pénzügyi támogatást Mexikónak és Mexikó visszafoglalhatja elvesztett területeit: Új-Mexikót, Texast és Arizót.

A szövetség részleteit önnek kezdeményezésére bizzuk. Értse a mexikói kormányt ezen ajánlatról s mihelyt megbizonyosodott arról, hogy az Unió megüzente a háborút vegye rá a mexi-

kói elnököt, hogy ezt saját kezdeményezéséből közölje Japánnal és ajánlja, hogy csatlakozzék tervükhöz. Együtt ajánkozzék közvetítőnek Németország és Japán között. Figyelmeztesse a mexikói elnököt, hogy tengeralattjáró hadjáratunk Angliát néhány hónap múlva békére kényszeríti.

Zimmermann államtitkár.

Budapest, márc. 3. Rotterdamból sürgönyzik:

Mint Newyorkból jelentik, a Mexikónak tett német ajánlat már Amerika kezében volt, amikor Wilson Németországgal megszakította a diplomácia viszonyt. Az ajánlatot titokban tartották végül közzétették nyilván azért, hogy Wilson a kongresszustól megkapja a fölbatalmazást.

A németek önkéntes nyugati visszavonulása.

Budapest, márc. 3. Rotterdamból sürgönyzik: Londonból jelentik:

A hadügyminiszterium titkára Forster az alsóházban bejelentette, hogy a németeknek a nyugati fronton való visszavonulása állítólag nemcsak védelmi intézkedés, hanem az a célja, hogy megtakarítsák a németek erejüket ama nagy csatára, amelyet valamelyik fronton fognak vívni a szövetségeseikkel. Minden jel arra mutat, hogy az ellenség kétségbeesett kísérletet fog tenni, hogy a háborút még ebben az évben a saját javára eldöntse.

Török hivatalos jelentés.

Budapest, márc. 3. Konstantinápolyból sürgönyzik: A főhadiszállás közli e hó másodikáról:

A Tigristől északra az ellenség csak lassan és habozva közeledik új állásainkhoz.

A többi arcvonalon a helyzet változatlan.

Anglia gazdasági hiányai.

Budapest, márc. 3. Rotterdamból sürgönyzik:

Számos londoni jelentés arról ad hírt, hogy Angliában egyre nagyobb gondot okoz a gazdasági és ellátási kérdés. Angliának bizonyos élelmicikkekből még vannak készletei, de ezeket hetek óta nem lehetett növelni, mert a hajóforgalom februárban a negyedére csökkent s a behozatal minimális volt, úgy hogy a tartalékkészletekhez már hozzá kellett nyulni.

Bizonyos cikkekben, mint például burgonyában, gabonaneműekben pedig már most is hiány mutatkozik s ha sürgősen nem pótolják a legnagyobb zavarok állnak be. Skóciában már is bajok vannak a nép élelmezése körül s egyes helyeken, főleg a munkások között, nagy a nyugtalanság és izgalom nyilvánul meg.

A pillanat.

— márc. 3.

Az entente legfőbbjei táviratváltásaikban még biztatják egymást a végső győzelemmel, de az alattuk élő milliók őszintesége többé nem hagy fönn semmi kétséget arra nézve, hogy a gazdasági s ezzel kapcsolatban a hadi katasztrófa pillanata ha még nem toppant is be az entente birodalmaiba, de már a küszöbön áll. Legnyitabbak ebben a tekintetben az oroszok. A „Rusz. Slovo“ így ír: A „pillanat“ már szemmel láthatóan itt van. A „vég“ közeledését már nem hónapokkal mérik, hanem hetekkel, talán csak napokkal. Ma még nem, de holnap már mindenütt általános váltáság előtt állunk mindenben: gabonában, husban, halban és főzélékben. A társadalmi szervezettek hozzánk eljutó hangjai már nem beszélnek Oroszország nagy terveiről, nagy feladatairól sem többé, hanem csak a napi szükségletekről, a kezdetleges minimumról, éppen mint az emberek szokták a bekövetkezett veszély pillanatában. Sürgős kongresszus összehívása az élelmzés ügyében. Az egész nép azonnal határozzon, hogy mi tevék legyünk. Egy hazafias tette van szűkségünk, különben tönkre megyünk.

Ugyancsak ez a lap írja: Twerben se fehér-, se fekete kenyér. Nisni-Novgorodban csöndesen állnak a malmok. Sőt még Szibériában is ugyanaz a vérszegénység, mint Pétervárott. Tomskban is kenyérjegyek vannak. Ott a falvak népe a városokban vásárol lisztet, ami a városokat teszi ki éhínségnek. A „Rusz. Vjedomosti“: Vologda, Vladimir és Vjeska kormányzóságokból egyre nagyobbodó liszt-szűkséget jelentenek. Nisni-Novgorodban nincs hus, tea is szűkös. A szállítások megszűntek. Moszkva feje ismételtén táviratban kérte a város ellátását lisztel. A decemberi állítás elmaradt szállítás hiánya miatt. A liszt-szűkséglet még csak öt napra elegendő s aztán sem a nép, sem a lazarettek nem kapnak kenyeret. Moszkvában egy falat hus sincs. A kenyérhiány várható zavargásoktól nagyon aggodónak. Krementinyben a gabonainség tovább tart. „Novoje Vremja“: A Finnország számára vásárolt nagymennyiségű gabonát különböző kormányzóságokban mind lefoglalták. Azért az ország élelmzése a legnagyobb veszélyben forog, éppúgy marhatenyésztése is, melynek tejtermékeit Pétervárra többé nem szállítják.

„Kolokol“: Kiew helyzete szén dolgában katasztrófális. Ha azonnal nem szállítanak, a villanyvilágítás megszűnik. „Nov. Vremja“: Odesszának a kereskedelmi miniszter a moszkvai kerületből engedélyezett szenet, tekintettel a széninségre, mely egész Dél-Oroszországban uralkodik. „Ruszk. Vjedomosti“: Odesszában utóbb a petróleumszűkség a legnagyobb mérvet érte el. Az üzletek előtt már éjfélkor tolong a lakosság, hogy reggel egy negyed kiló petróleumhoz juthasson. „Ruszk. Slovo“: A fa maximálása miatt a fakereskedők beszűntetik a fatermelést. „R. Vremja“: Szén és naftahiány folytán Pétervár és Moszkva gyárai átmentek fatüzelésre. A faszén ára is rendkívülre emelkedett.

„Rjete“: A múlt év súlyos örökséget hagyott hátra. Az államadósság 26 milliárd rubelre nőtt, a bankjegyek 15—2 milliárd helyett 9 milliárd rubelre rúgnak. A költségvetés deficitje rengeteg, melyen csak a hadialap, tehát kölcsön segíthet. Az új adók az új adósságoknak csak csekély százalékát fedezik. „Birs. Vjedomosti“: Bark pénzügyminiszter kijelentette, hogy a mostani hadikölcsön lebonyolítása után új és igen nagy összegű kölcsönre lesz szükség, még pedig egy 12 éves és egy 50—60 éves lejáratúra. A magánpénzüzetek háboru előtt 55 rubel prémiumot kaptak a beszolgáltatott aranyért, a háboru folyamán az állam ezt felemelte 30%-al, később 45%-ra. Most újból felemelést tervez az állam, a prémium ezental valószínűleg 55% lesz.

Bizony az ilyen „pillanat“ elég válságos. De egészen így fest a végső győzelmük is.

HIREK.

Arany János emlékezete.

A kulturegyesület holnapi Arany János ünnepélye.

Nagybecskerek, márc. 3.

Tegnap volt a századik évfordulója annak, hogy a legnagyobb magyar epikus, Arany János a biharmegyei Nagyszalontán napvilágot látott.

A világháboru pusztító zordsága közepette akadozik az ünneplő megemlékezés ezen a napon s az országos ünnepek jobboldalára maradnak, de itt-ott fölgyl egy szerény ünneplő láng az áldozati oltáron, hogy Arany János dicső emlékét megszentelje.

Nálunk Nagybecskereken a Torontálmezei Magyar Közművelődési Egyesület áldoz holnap a magyar szellemi élet és kultúra halhatatlan nagyságának s a nehéz viszonyokhoz mért szerény ünnepély keretében holnap ünnepli Arany János dicső emlékét.

A kulturegyesület szabad liceumi előadásainak sorában holnap, vasárnap délután négy órakor tartja Arany János emlékünneplését a kaszinótársulat nagytermében a következő műsorral:

1. Grézlo János kir. tanfelügyelő-egyesületi aligazgató megnyitása.

2. Arany Jánoshoz Petőfi Sándor költeménye. Előadja Markovics Annuska.

3. Somfai János szerkesztő az Arany János irodalmi társaság rendes tagjának előadása Arany Jánosról.

4. A walesi bárdok. Arany János balladája. Előadja Zitta Sándor közig. tanfolyamhallgató.

Az ünnepélyre belépődj nincs s az egyesület a közönséget szívesen látja.

Az új nagybecskereki pénzügyigazgató.

Nagybecskerek, márc. 3.

Jelentettük már, hogy a király Majos Károly kir. tanácsos, székesfővárosi adófelügyelő helyettes, a miniszteri tanácsosi cím és az V. fiz. osztály jellegének adományozása mellett pénzügyigazgatóvá nevezte ki s a pénzügyminiszter őt a nagybecskereki pénzügyigazgatóság élére állította.

Majos Károly a nagybecskereki pénzügyigazgatóság új vezetője 1859. év február 2-án Nagyváradon született. Iskoláit Szatmáron, jogi tanulmányait pedig Máramaroszigeten és Budapesten végezte. Tisztviselői pályáját 1881-ben a vármegyei közigazgatásnál kezdte, mint másodjegyző, utóbb első aljegyző lett s ettől kezdve váltakozva hol a belügyi állami közigazgatás, hol a pénzügyigazgatásnál szolgált. Volt főispáni titkár, pénzügyminiszteri fogalmazó és pénzügyminiszteri segédtitkár, majd ismét a belügyi igazgatáshoz ment át. 1907-ben pénzügyi tanácsos lett, majd a királyi tanácsosi címet nyerte el. Az utóbbi 10 évben a székesfővárosi kir. adófelügyelő mellett működött s abból 7 éven át mint kir. adófelügyelő-helyettes, a behajtási osztályt vezette. Ebben a minőségében kiváló érdemeket szerzett az idők folyamán s főleg az ex-lex állapotok következtében évtizedes hátralékaiban majdnem elmerült behajtási osztály rendbehozása körül: nemcsak kiküszöbölte e hátralékokat, de az osztály számára — eddig teljesen nélkülözött — szakszerű eljárási és ügyviteli szabályokat szerkesztett s a végrehajtási eljárás alkalmazásában — az ősi módszer kiküszöbölésével — a jogszerű, modern rendet megteremtette. Fiatal éveiben vidéki lapot is szerkesztett s a

közigazgatási ellenőrzés rendszeréről közigazgatási tanulmányt adott közre. A pénzügyi jogterén szakember, a közigazgatásnak alapos ismerője s kiváló adminisztratív tehetség, melynek érvényesülését megnyerő modora is elősegíti.

— Hivatalos jelentések március hó 2-áról.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a haretéri eseményekről:

Hőfer jelentései:

Keleti haretér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Nincs újság.

József főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonala: A Mestianesci-i szakaszon az oroszok tegnap délután újra megkezdtek erőfeszítéseiket, hogy a néhány nap előtt elvesztett állásukat visszazerezzék, ötször rohmoztak arcvonalkunk ellen, de minden alkalommal leg-súlyosabb veszteségük mellett visszavertük őket. Tüzérségünk kiváló érdemeket szerzett. Kirlibaba területén ellenséges századok előretörései meghiusultak.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Narajovka mentén rohamcsapataink egy orosz tisztet, 170 főnyi legénységet fogtak el és három gépfegyvert és három aknavetőt szállítottak be. Zlocovtól keletre és a Stochod területén feléledt az ágyutüz.

Olasz haretér:

Változatlan.

Délkeleti haretér:

Tomarictaol délkeletre fekvő területet csapataink ellenséges bandáktól megtisztították.

— Hatósági közös konyha. Az Országos Közélelmzési Hivatal elnöke tudvalevőleg fölhívta a városokat, hogy a közlelmzés bajainak enyhítésére létesítsenek hatósági közös konyhákat, ahol olcsó pénzért ebédet lehet kapni. Az eszme kétségtelenül szép, csak az a baja, hogy nem igen lehet ezekben a konyhákban mit főzni. Nagybecskerek városában például nincs egy szem burgonya, bab stb. s hiába fordult a város többszörösen a különböző központokhoz, sehol sem kap sem burgonyát, sem babot. Már pedig tessék elképzelni a főzést és az olcsó konyhát burgonya nélkül.

Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tartott ülésén tárgyalta a Közlelmzési Hivatal elnökének a leiratát s kimondotta, hogy a legnagyobb készséggel vállalja a közös konyha

Tenger-

sok utánzatot ajánlanak mostanában Diana-sósorszesz helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtévesztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi Diana-sósorszeszt, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszser, fájdalomcsillapító, hűsítő, enyhítő és egészségápoló. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

kis üveg Diana-sósorszesz ára . K 1-30
nagy " " " " " 3-50
legnagyobb " " " " " 7-

DIANA kereskedelmi r.t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, március hó 3-án 2 előadás, d. u. és este 8 órakor; vasárnap, március 4-én három előadás, délután 5, fél 7 és 8 órakor

A királytigris.

(A dilletáns gonosztevő)

Jimmy Valentine második kalandja 4 felvonásban. A főszerepben a kiváló és közkedvelt Robert Warwick.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Vasárnap, március hó 4-én 3 előadás:
délután 5, 7/7 és 1/9 órakor, 7/7-kor
mérsékelt helyárrakkal.

A menyasszony és vőlegény.

Karfiol-vígjáték 3 felvonásban Főszereplő a bájos
bábfis Ritta Clermond.

A vöröskereszt önkéntese.

Izgalmas aktuális dráma 3 felvonásban.

Holnap nagy jótékonycélu előadás.

Helyárrak:

Mérsékelt: páholyülés 80 f, I. hely 70 f,
II. hely 60 f, III. hely 40 f. — —
Rendes: páholyülés 120 K, I. hely 1— K,
II. hely 80 f, III. hely 50 f. — —

fölállítását, szervezését, berendezését s a vele járó minden munkát, de hogy a konyhában a főzéshez szükséges anyag rendelkezésre álljon, fölkéri az alispánt, hogy hasson közre az illetékes tényezőknél, hogy a város a konyha el látására legalább burgonyát és babot kapjon állandóan megfelelő mennyiségben.

— **Köszönet.** A Szociális Misszió-egyesület gyermekvédelmi céljaira a következő adományokat kaptuk: Dungszy Lázár 150 K, Deutsch M. és neje 27 K 52 f, dr. Vászits Endréné 20 K, Várkonyi 10 K. E nagylelkű adományokat hálás köszönettel nyugtatja az egyesület elnöksége.

— **Az Országos magyar kereskedelmi egyesülés** nagybecskereki kerülete f. hó 4-én délelőtt 11 órakor a nagybecskereki Lloyd-társulat (Korona-szálló I. emeletén) helyiségeiben tartja beszámoló gyűlését, melyre a t. tagok ezuton is meghívotnak. Ez alkalommal tisztújítás is lesz.

— **A cukorelosztás.** Nagybecskerek város végre megkapta a februári cukorjárafordóságának a felét. A városi tanács most közli, hogy kedden megkezdte a cukor elosztását s mindenki kaphat cukorjegy ellenében minden fűszerkereskedőnél egyelőre fejéknél fél kilót. A cukor ára kilónként 1 korona 34 fillérben van megállapítva.

— **Ingyen tüzelőanyag.** A Steinitzer G. cég dr. Perisics Zoltán polgármesternek 50 métermáza préselt kőszén bocsátott rendelkezésre, tüzelőanyagban hiányt szenvedő teljesen szegények közt leendő elosztás céljára. A kiosztás folyik. Jelentkezni lehet a város-gazdai hivatalban. A polgármester egyúttal a szegények nevében köszönetet mond fenti cégnek az adományért.

— **Adományok.** Özv. Menczer Ignácné a Keresztény nőegyletnek 6 kor., az anya- és gyermekvédelmi-bizottságnak 6 koronát, a Szociális Misszió-társulatnak 8 koronát, összesen 20 koronát. — Menczer Lipót és neje a Keresztény nőegyletnek és az anya- és gyermekvédelmi-bizottságnak 6-6 koronát, a Szociális Misszió-társulatnak 8 koronát, összesen szintén 20 koronát adományozott lapunk útján. — Lendvai Márton főgimn. tanár az Orsz. vörös kereszt-egylet nagybecskereki fiókjá javára 6 koronát adományozott.

— **A kereskedelmi és iparkamara bucsuja Szabóky iparfelügyelőtől.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara a következő átiratot intézte a távozó Szabóky iparfelügyelőhöz:

A kereskedelemügyi miniszter ur vonatkozó leiratából sajnálattal értesültünk tekintetes iparfelügyelő urnak szolgálati érdekből Budapestre való áthelyezéséről. Ámbátor a miniszter urnak ez az intézkedése iparfelügyelő ur munkásságának dicső elismerésével egyértelmű, a kamara nézőpontjából fáj-laljuk, hogy hivatali körzetünkben való távo-zása miatt a torontálmezei gyári ipar elveszti egyik buzgó támogatóját és tanácsadóját. A fővárosba való áthelyezése kamaránkra nézve is veszteséget jelent, mert céljaink elérésében való készséges közreműködésének nagy hasznát vettük. Fogadja t. iparfelügyelő ur szerencsekívánatainkat további pályáján. Temesvárott, 1917 február hó 27-én. Baader Henrik s. k. elnök. Lendvai Jenő s. k. vezető titkár.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Annau György rk. fűtő és Harosz Anna rk.

Születések: Vastag Ágnes rk. napsz., leány. — Wolf Mihály rk. kereskedősegéd, leány. — Tóth-Pál Erzsébet rk. háziasszony, fiu. — Petri János rk. napszamos, leány. — Jubász Péter rk. napszamos, fiu. — Hajdu Mihály rk. kocsis, fiu. — Zugnár Viktória rk. napszamosnő, leány. — Gruics Szilyana gk. leány. — Radalov Milán gk. földmives, leány.

Halálozások: Rendla Ferenc rk. 77 éves zenész, aggkór. — Polisor Miklós gk. 72 éves zenész, veselő. — Hartner Stefánia rk. 22 éves, tüdővész. — Milánov Tamás gk. 59 éves földmives, szervi szivbaj. — Rukover Ferencné rk. 32 éves, id. veselő. — Milyey Sándor gk. 57 éves földmives, tüdőtagulás. — Hideg László rk. 51 éves hajóács, érelmeszesedés. — Özv. Heirath Péterné rk. 87 éves, érelmeszesedés. — Rauschan Károly rk. 72 éves földmives, tüdőtagulás. — Özv. Nagy Imréné rk. 60 éves, agyvérömleny. — Özv. Vigh Györgyné rk. 76 éves, aggkór. — Dániel József rk. 19 éves népf., hősi halált halt. — Vukov Zsivka gk. 19 éves, eskőr. — Popravnov Dusan gk. 18 éves, tüdővész. — Báló Julianna rk. 10 éves, szervi szivbaj. — Madari József rk. 85 éves, aggkór. — Özv. Veréb Andrásné ág. h. ev. 85 éves, szervi szivbaj. — Gruics Mirjana gk. 2 napos, életgyenge.

— **Blanka és Embreka szappanpótló** postaszétküldési osztálya (Budapest, Csengery-u. 66.) felhívja olvasóink figyelmét mai hirdetésére.

— **Arcfájdalmak** többnyire a hülésre vezethetők vissza. Ennélfogva, megszüntetésük érdekében hasonló eszközöket kellene alkalmazni, mint az izületekben vagy a testben fellépő csúszkószvényes fájdalomknál. Csak-hogy arcfájdalmaknál a kezelést megnehezíti az a körülmény, hogy erős bedörzsölések, valamint meleg begöngyölítések az arcon nehezen eszközölhetők. Már ezért is nagyon kívánatos szer az arcfájdalmakban szenvedőknek a Feller-féle fájdalomcsillapító Elsafliuid. A vérkeringést előmozdító hatásánál fogva már egyszerű bedörzsölések is elegendők az arcfájdalmak megszüntetésére. Üdítő, jó illata és idegcsillapító hatása is rendkívül kellemesé teszi az Elsafliuidnak arcfájdalmak ellen való használatát. Számos orvos és több mint 100.000 közönlővel igazolja ezen kedvelt háziszer jótévő, fájdalomcsillapító hatását. Békeárak: 12 üveg bérmentve csak 6 korona. Rendelendő Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica Centrális 125. sz. (Zágrábmegye). Megrendelhetők egyúttal az enyhe hatású Feller-féle hashajtó rebarbara Elsafliuid is, melyek étvágygerjesztő, gyomoreresztő hatása ismeretes. 6 doboz bérmentve 4 korona 40 f. Saját tapasztalatból a legjobban ajánljuk ezeket a kiváló háziszereket, nemkülönben a migrén elleni mentholvesszőt is. (es.)

A nagybecskereki Izr. hitközség előjárósága.

35—1917. szám.

Közyűlés.

Az izraelita hitközség képviselőtes-tülete folyó hó 18-án délelőtt 11 órakor évi rendes

közyűlést

fog tartani, melyre a t. c. tagok ezen-nel tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az évi jelentésnek és 1916. évi zárszámadásoknak előterjesztése.
2. Előterjesztése a számvizsgáló-bizottság jelentésének és a felmentvény megadása.
3. Netáni indítványok tárgyalása.

Nagybecskerek, 1917. évi február hó 23-án tartott előjárósági ülése:

Löffler Jónás
titkár.

Dr. Pollák Győző
elnök.

Jegyzet. Netáni indítványok 3 nappal a közyűlés előtt a titkári hivatalban beadandók. Az évi zárszámadások a titkári hivatalban mindenki által megtekinthetők.

Felvételekre keresek
független, munkaképes, reprezentálni tudó
elárusítónőt

magas provizió mellett,
forgalmas üzlethez. —

Havi kereset 100—250 kor.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

A Melencei-utca 394. számú ház,
szemben a honvédelmi tanyával,
mely áll 1 vendéglő, 1 fűszerüzlet,
4 szoba, 2 konyha és a megfelelő
mellékhelyiségekből, az udvarban
1 szoba és konyhából álló lakás-
sal családi okok miatt **azonnal**
eladó — Bővebbet ugyanott a
háztulajdonosnál. 169—31

VISZKETEKSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a
Kis tégely K 1-60,
Barna zsir nagy tégely K 3—,
családi adag K 9—, utasítással rendelhető:
Dr. Flesch E. „Korona” gyógytárából, Győr.

Blanka és Embreka szappanpótlók

postaszétküldési osztálya. Egy 10 kilós postacsomag tartal-maz 30 drb Blanka és 16 drb Embreka szappanpótlót

Ára 30.— korona.

Bérmentve, csomagolással együtt, utánvéttel
Ezen szappanpótlók Németországi gyártmányok és teljesen pótlólag az összes drága szappanokat a legkényesebb fehér és tarkaruhák mosásához, háztartásban, kéz, padl. és edé-nyek stb. surolásához nélkülözhetetlenek. Dr. K. Brauer berlini hítes vegyész véleménye szerint óriási tisztító hatása mellett fertőtlenítő is, mert a káros bacillusokat megöli és a legjobb zsírtartalmú nemos földből van készítve. Németor-szági és Ausztriában általános közszükségleti cikket képez. Kereskedőknél, háztartásban, állami és magán ipar-telepeknél, továbbá kórházak, foglytáborok és barakkok részére különösen ajánljuk. Rendelések kéretnek: Szappanpótló anyagok Kivétel és Behozatala Csomag-osztályába, Budapest VI. kerület, Csengery-utca 66. 17. Telefon 51-94.

Miért használja

minden takarékos háziasszony a vegy-vizsgált és orvosilag kiűnő tapszer-nek ajánlott

Fischer-féle folyékony pótkávét?

Mert:

- I. Sohasem ivott még olyan jó kávét, mint amilyen Fischer-féle pótkávét készült.
- II. A Fischer-féle pótkávétől csak feleannyi kell, mint a cikoria pótkávétől.
- III. Ha a Fischer-féle pótkávét használja, csak félannyi pörköltkávét, csak félannyi pörköltkávét, csak félannyi cukorra van szüksége, mint hogyha más pótkávét használna.

A Fischer-féle folyékony pótkávétől készült kávé egészségesebb, jobb ízű és a mindennapi kávéja feleannyiba kerül.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Fischer-féle folyékony pótkávétgyár budapesti fiókgyártelepe viszontelaru-sítóknak: Budapest, I. Átlós-ut 28. szívesen áll rendelkezésre.

**HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT
KÖZÜL A „TORONTAL” POLITI-
KAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.**

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőzcseplő garnitúrákat
Magánjáró lokomobilokat
Cséplőszekrényeket
Esztergapadokat
Herefejtőket
Elevátorokat
Motorokat
Gőzekéket és
Gőzkazánokat

javított állapotban vásárolnak
= készpénzfizetés ellenében =

FRIEDRICH TESTVÉREK
GÉPGYÁRA TEMESVÁR.

PEZSGŐSDUGÓT

használt, de nem töröttet, veszek
30 fillérért darabját, palackdugót
5 K kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükségtelen. Uj palackdugóért csak minta ellenében tesztek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf
Budapest,
Nefelejts-utca 15. szám.

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszorú találmánya a

„PATKÁNIN”
patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölösleges mind a más irtószert. **1 doboz ára 3 K** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. — Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különböző nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár a Torontál Agrárbank Részvénytársaság, melynek Nagybecskereken egyedüli elárúsítója Berényi Bódog vaskereskedő.

MEGHIVÓ

A TORONTÁLI AGRÁRBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BOLYÓ ÉVI MÁRCIUS HÓ 18-ÁN DÉLEGGŐTT 11 ÓRAKOR
az intézet helyiségében tartja

VIII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívottnak.

KÖZGYŰLÉSI TÁRGYAK:

1. A jegyzőkönyvvezetőnek és két jegyzőkönyvhitelesítőnek kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az 1916. évi zárszámadás előterjesztése és a tiszta nyereség hovatfordítása iránti határozathozatal, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
3. A választmány kiegészítése.
4. Az igazgatóság javaslata: az alapszabályok 13. §. b) pontjának értelmében az elnök tiszteletdíjának megállapítása, a vezérigazgató fizetésének rendezése, a felügyelőbizottság tagjai fizetésének és a jelenléti jegyek beváltási értékének megállapítása tárgyában és ebből folyólag az alapszabályok 27. §-ának megváltoztatása.

Nagybecskerek, 1917. évi március hó 3-án.

AZ IGAZGATÓSÁG

8. §. A közgyűlésen szavazati joggal az bir, ki részvényeit a szelvényivel együtt legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az intézetről elismervény mellett letette.

Egy és többvasu acélekék,
acél- és láncboronák
valamint mindennemű
talajmivelő eszközök.

**Kévekötő és marokrakó aratógépek,
fükaszálók és szénagereblyék.**

Mindennemű gépolajok állandóan raktáron

Eckstein Vilmos cégnél

Nagybecskerek.

87-10.4

Bächer R. — Melichar F. gépgyárak
torontálmezei kizárólagos képviselősege.